

2023/0397(COD)

19.2.2024

UDTALELSE

fra Udvalget om International Handel

til Udenrigsudvalget og Budgetudvalget

om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af reform- og vækstfaciliteten for Vestbalkan
(COM(2023)0692 – C9-0408/2023 – 2023/0397(COD))

Ordfører for udtalelse: Helmut Scholz

PA_Legam

KORT BEGRUNDELSE

Den Europæiske Union har udviklet en omfattende politik til at støtte den gradvise tiltrædelse af landene på Vestbalkan: Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kosovo, Montenegro, Nordmakedonien og Serbien. Formålet med denne proces er at opmuntre til demokratiske, økonomiske og sociale fremskridt i de lande, der ønsker at tiltræde EU, og dermed tilskynde til større samarbejde og stabilitet i Europa.

Den Europæiske Union er, som de pågældende lande, helt overbevist om det europæiske perspektiv for landene på Vestbalkan, om vores tætte kulturelle, historiske og geografiske bånd og om vores samarbejde på en række vigtige områder.

Vestbalkan har været særligt udsat for de seneste kriser, som f.eks. covid-19, migrationen af en betydelig del af dets yngre befolkning og økonomiske vanskeligheder forværret af den russiske aggression i Ukraine. Befolkningen på Vestbalkan har en købekraft på mellem en tredjedel og halvdelen af den gennemsnitlige købekraft i Den Europæiske Union.

Ordføreren støtter konklusionerne fra topmødet mellem EU og Vestbalkan, der blev afholdt den 13. december 2023. Den Europæiske Union bekræftede endnu engang utvetydigt forpligtelsen i forbindelse med Vestbalkans fremtidige tiltrædelse af Den Europæiske Union og opfordrede til en fremskyndelse af processen baseret på de fælles værdier for demokratiet, retsstatsprincippet, de troværdige reformer udført af parterne og på retfærdige betingelser.

EU yder væsentlig bistand og finansiel støtte til regionen for at forstærke denne forpligtelse. Et stærkt samarbejde, en europæisk støtte og regional integration (som forberedende foranstaltninger) er på denne måde forudsætninger for, at den gradvise integration i det indre marked kan finde sted. At forbedre vores handelsforbindelser og kommercielle forbindelser vil også være en afgørende faktor for den fremtidige succes for denne fælles indsats.

Reform- og vækstfaciliteten for Vestbalkan vil øge den finansielle bistand betragteligt. Finansiering fra faciliteten vil støtte reformprogrammer på Vestbalkan og vil fokusere på socioøkonomiske og grundlæggende reformer, herunder vedrørende retsstatsprincippet og målrettede investeringer.

Facilitetens midler vil beløbe sig til 6 mia. EUR for 2024-2027 for to typer af støtte: 2 mia. EUR i form af ikketilbagebetalingspligtig støtte og 4 mia. EUR i form af koncessionelle lån ydet af Den Europæiske Union. Ordføreren glæder sig over denne finansielle forpligtelse, men ville være gået ind for en stigning i støtte, der ikke skal tilbagebetales, og fleksibilitet vedrørende betingelserne for lånene.

Kommissionens forslag indeholder strenge betingelser ved at gøre frigivelse af midler afhængig af opnåelsen af målene, der er skitseret i forhåndsgodkendte reformdagsordener. Efter ordførerens opfattelse kræver en sådan tilgang en høj grad af fleksibilitet og hensyntagen til de seneste kriser, der fortsat påvirker landene på Vestbalkan. Ordføreren insisterer også på behovet for at gøre denne ambition betinget af en forbedring af sociale forhold og arbejdsforhold, bæredygtig udvikling og bekæmpelsen af uligheder, særligt mellem mænd og kvinder.

Alle investeringer skal bidrage til den bredere målsætning om at hjælpe regionen med at

bevæge sig mod en grøn, klimaneutral, robust, digital og inklusiv økonomi. Ordføreren insisterer på at prioritere målsætningerne, i særdeleshed dem, der er forbundet med de værdier, vi deler, og som yderligere vil styrke grundlagene for udvidelsesprocessen. Disse omfatter retsstatsprincippet, demokrati, respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder, ved at fremme et uafhængigt retsvæsen, øget sikkerhed, bekæmpelse af svig, korruption, organiseret kriminalitet og hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, skatteunddragelse og skattesvig, efterleve folkeretten, styrke mediefriheden og den akademiske frihed og et gunstigt miljø for civilsamfundet, fremme den sociale dialog og fremme ligestilling mellem kønnene, ikkeforskelsbehandling og tolerance for at sikre og styrke respekten for rettighederne for personer, der tilhører mindretal.

Mens dette program bør gøre det muligt for økonomierne på Vestbalkan at konvergere, således at deres standarder kommer i overensstemmelse med Den Europæiske Unions, skal vi ikke kun bringe vores økonomier tættere sammen, men også styrke vores kulturelle, uddannelsesmæssige, akademiske, forskningsmæssige og kreative partnerskaber. Ordføreren er overbevist om, at i tillæg til at styrke vores økonomier, er der et betragteligt potentiale for tættere forbindelser og større gensidig forståelse.

ÆNDRINGSFORSLAG

Udvalget om International Handel opfordrer Udenrigsudvalget og Budgetudvalget, som er korresponderende udvalg, til at tage hensyn til følgende:

Ændringsforslag 1

Forslag til forordning Betragtning 11

Kommissionens forslag

(11) Faciliteten bør sikre sammenhæng med og støtte til de generelle mål for Unionens optræden udadtil som fastsat i artikel 21 i traktaten om Den Europæiske Union, herunder respekten for de grundlæggende rettigheder som nedfældet i EU's charter om grundlæggende rettigheder. Den skal navnlig sikre beskyttelse og fremme af menneskerettighederne og retsstatsprincippet.

Ændringsforslag

(11) Faciliteten bør sikre sammenhæng med og støtte til de generelle mål for Unionens optræden udadtil som fastsat i artikel 21 i traktaten om Den Europæiske Union, herunder respekten for de grundlæggende rettigheder som nedfældet i EU's charter om grundlæggende rettigheder. Den skal navnlig sikre beskyttelse og fremme af menneskerettighederne og **arbejdstagerrettighederne i overensstemmelse med ILO-**

Ændringsforslag 2

Forslag til forordning Betragtning 12

Kommissionens forslag

(12) Aktiviteterne under faciliteten bør støtte fremskridt hen imod målene for bæredygtig udvikling, Parisaftalen og De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer, De Forenede Nationers konvention om den biologiske mangfoldighed og De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af ørkendannelse og bør ikke bidrage til miljøforningelse eller skade miljøet eller klimaet. Foranstaltninger, der finansieres under faciliteten, bør være i overensstemmelse med støttemodtagernes nationale energi- og klimaplaner, deres nationalt bestemte bidrag og ambitionen om at opnå klimaneutralitet senest i 2050. Faciliteten bør bidrage til modvirkningstiltag og til evnen til at tilpasse sig de negative virkninger af klimaændringer og fremme modstandsdygtigheden over for klimaændringer.

Ændringsforslag

(12) Aktiviteterne under faciliteten bør støtte fremskridt hen imod målene for bæredygtig udvikling, **samtidig med at ulighederne mindskes, og fremme bæredygtig langvarig vækst og den europæiske grønne pagt**, Parisaftalen og De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer, De Forenede Nationers konvention om den biologiske mangfoldighed og De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af ørkendannelse og bør ikke bidrage til miljøforningelse eller skade miljøet eller klimaet. Foranstaltninger, der finansieres under faciliteten, bør være i overensstemmelse med støttemodtagernes nationale energi- og klimaplaner, deres nationalt bestemte bidrag og ambitionen om at opnå klimaneutralitet senest i 2050. Faciliteten bør bidrage til modvirkningstiltag og til evnen til at tilpasse sig de negative virkninger af klimaændringer og fremme modstandsdygtigheden over for klimaændringer. **Faciliteten bør understøtte bestræbelser på at fremme innovation for SMV'er og socialøkonomiske aktører samt teknologioverførsel til støtte for den grønne og den digitale omstilling. Aktiviteterne under faciliteten bør omfatte politikker til at nedbringe ungdomsarbejdsløshed og hjerneflugt fra landene på Vestbalkan. Aktiviteterne bør omfatte miljøkonsekvensvurderinger og offentlige høringer i forbindelse med projekter, der berører beskyttede områder, biodiversiteten og miljøbeskyttelsen, således at der tages hensyn til holdninger**

Ændringsforslag 3

Forslag til forordning Betragtning 13

Kommissionens forslag

(13) Principperne om ligestilling mellem kønnene og ikkeforskelsbehandling som beskrevet i EU's ligestillingsstrategier bør være ledetråd ved gennemførelsen af denne forordning. Den bør fremme ligestilling mellem kønnene og styrkelse af kvinders og pigers stilling og søge at beskytte og fremme kvinders og pigers rettigheder i overensstemmelse med EU's kønshandlingsplaner og relevante rådskonklusioner og internationale konventioner. Gennemførelsen af faciliteten bør ske i overensstemmelse med FN's konvention om rettigheder for personer med handicap og sikre tilgængelighed i forbindelse med dens investeringer og tekniske bistand.

Ændringsforslag

(13) Principperne om ligestilling mellem kønnene og ikkeforskelsbehandling som beskrevet i EU's ligestillingsstrategier **og *respekt for arbejdstagerrettigheder, sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen*** bør være ledetråd ved gennemførelsen af denne forordning. Den bør fremme ligestilling mellem kønnene, ***herunder ved at bekæmpe lønforskelle mellem kønnene***, og styrkelse af kvinders og pigers stilling og søge at beskytte og fremme kvinders og pigers rettigheder i overensstemmelse med EU's kønshandlingsplaner og relevante rådskonklusioner og internationale konventioner. Gennemførelsen af faciliteten bør ske i overensstemmelse med FN's konvention om rettigheder for personer med handicap og sikre tilgængelighed i forbindelse med dens investeringer og tekniske bistand.

Ændringsforslag 4

Forslag til forordning Betragtning 15

Kommissionens forslag

(15) I overensstemmelse med den europæiske grønne pagt, der er Europas strategi for bæredygtig vækst, og betydningen af at nå klima- og biodiversitetsmålene i overensstemmelse med forpligtelserne i den interinstitutionelle aftale bør faciliteten bidrage til at nå det overordnede mål om, at 30 % af Unionens budgetudgifter skal støtte klimamål, og at 7,5 % i 2024 og

Ændringsforslag

(15) I overensstemmelse med den europæiske grønne pagt, der er Europas strategi for bæredygtig vækst, og betydningen af at nå klima- og biodiversitetsmålene i overensstemmelse med forpligtelserne i den interinstitutionelle aftale bør faciliteten bidrage til at nå det overordnede mål om, at 30 % af Unionens budgetudgifter skal støtte klimamål, og at 7,5 % i 2024 og

10 % i 2026 og 2027 skal støtte biodiversitetsmålene. Der bør i forbindelse med mindst 37 % af den ikketilbagebetalingspligtige finansielle støtte, der kanaliseres gennem investeringsrammen for Vestbalkan, tages hensyn til klimamålene. Faciliteten bør støtte aktiviteter, der fuldt ud overholder Unionens klima- og miljømæssige standarder og prioriteter og princippet om "ikke at gøre væsentlig skade" som omhandlet i artikel 17 i forordning (EU) 2020/852⁸.

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020 om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer og om ændring af forordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198 af 22.6.2020, s. 13).

Ændringsforslag 5

Forslag til forordning Betragtning 22

Kommissionens forslag

(22) For at sikre en effektiv gennemførelse af faciliteten, herunder fremme af integrationen af støttemodtagerne på Vestbalkan i europæiske værdikæder, bør alle leverancer og materialer, der finansieres og indkøbes under denne facilitet, stamme fra medlemsstater, støttemodtagere, kontraherende parter i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde og lande, der er omfattet af bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/947¹⁰ og bilag I til forordning (EU) 2021/1529, og lande, for hvilke Kommissionen har etableret gensidig adgang til eksternt bistand hos støttemodtagerne, medmindre forsyningerne og materialerne ikke kan

10 % i 2026 og 2027 skal støtte biodiversitetsmålene. Der bør i forbindelse med mindst 37 % af den ikketilbagebetalingspligtige finansielle støtte, der kanaliseres gennem investeringsrammen for Vestbalkan, tages hensyn til klimamålene **med henblik på at opnå klimaneutralitet**. Faciliteten bør støtte aktiviteter, der fuldt ud overholder Unionens klima- og miljømæssige standarder og prioriteter og princippet om "ikke at gøre væsentlig skade" som omhandlet i artikel 17 i forordning (EU) 2020/852⁸.

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020 om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer og om ændring af forordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198 af 22.6.2020, s. 13).

Ændringsforslag

(22) For at sikre en effektiv gennemførelse af faciliteten, herunder fremme af integrationen af støttemodtagerne på Vestbalkan i europæiske værdikæder, bør alle leverancer og materialer, der finansieres og indkøbes under denne facilitet, stamme fra medlemsstater, støttemodtagere, kontraherende parter i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde og lande, der er omfattet af bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/947¹⁰ og bilag I til forordning (EU) 2021/1529, og lande, for hvilke Kommissionen har etableret gensidig adgang til eksternt bistand hos støttemodtagerne, **og skal så vidt muligt leve op til høje sociale og**

tilvejebringes på rimelige vilkår i nogen af disse lande.

miljømæssige kriterier, medmindre forsyningerne og materialerne ikke kan tilvejebringes på rimelige vilkår i nogen af disse lande, ***i hvilket tilfælde indkøbet bør være i tråd med nuværende og fremtidige EU-forordninger om passende omhu i forsyningskæder.***

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/947 af 9. juni 2021 om oprettelse af instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde — et globalt Europa, og om ændring og ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse 466/2014/EU og ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1601 og Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 480/2009 (EUT L 209 af 14.6.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/947 af 9. juni 2021 om oprettelse af instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde – et globalt Europa, og om ændring og ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse 466/2014/EU og ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1601 og Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 480/2009 (EUT L 209 af 14.6.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

Ændringsforslag 6

Forslag til forordning Recital 27

Kommissionens forslag

(27) Reformdagsordenerne bør indeholde en redegørelse for det system, som støttemodtageren har indført med henblik på effektivt at forebygge, opdage og korrigere uregelmæssigheder, korrupsion, svig og interessekonflikter, når midlerne fra faciliteten anvendes, og de ordninger, der har til formål at forhindre dobbeltfinansiering fra faciliteten og andre EU-programmer samt andre donorer.

Ændringsforslag

(27) Reformdagsordenerne bør indeholde en redegørelse for det system, som støttemodtageren har indført med henblik på effektivt at forebygge, opdage og korrigere uregelmæssigheder, korrupsion, svig og interessekonflikter, når midlerne fra faciliteten anvendes, og de ordninger, der har til formål at forhindre dobbeltfinansiering fra faciliteten og andre EU-programmer samt andre donorer.

Reformdagsordenerne bør udformes og gennemføres under inddragelse af alle relevante interessenter i hvert land.

Ændringsforslag 7

Forslag til forordning

Betragtning 29

Kommissionens forslag

(29) Kommissionen bør vurdere hver reformdagsorden på grundlag af listen over kriterier i denne forordning. For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser til at godkende disse reformdagsordener. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011¹¹. Kommissionen vil tage behørigt hensyn til Rådets afgørelse 2010/427/EU og EU-Udenrigstjenestens rolle, hvor det er relevant, og navnlig når den overvåger opfyldelsen af forudsætningen for EU-støtte.

¹¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

Ændringsforslag 8

Forslag til forordning Artikel 3 – stk. 2 – litra a

Kommissionens forslag

a) fremskynde støttemodtagernes overgang til bæredygtige og inklusive økonomier, der er i stand til at modstå konkurrencepresset på Unionens indre

Ændringsforslag

(29) Kommissionen bør vurdere hver reformdagsorden på grundlag af listen over kriterier i denne forordning. For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser til at godkende disse reformdagsordener. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011. Kommissionen vil tage behørigt hensyn til Rådets afgørelse 2010/427/EU og EU-Udenrigstjenestens rolle, hvor det er relevant, og navnlig når den overvåger opfyldelsen af forudsætningen for EU-støtte. ***Vurderingen af reformdagsordenerne bør foretages af Kommission med bistand fra uafhængige eksperter, herunder fra civilsamfundet.***

¹¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>)

Ændringsforslag

a) fremskynde støttemodtagernes overgang til bæredygtige, ***klimateutral*** og inklusive økonomier, der ***er karakteriseret ved lav ulighed, og som*** er i stand til at modstå konkurrencepresset på

marked, og til et stabilt investeringsklima

Unionens indre marked, og til et stabilt investeringsklima

Ændringsforslag 9

Forslag til forordning Artikel 3 – stk. 2 – litra c a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

ca) sikre, at investeringer, der er omfattet af faciliteten, giver støttemodtagerne mulighed for at spille en større rolle i modstandsdygtige værdikæder i EU og fremmer øget værdiskabelse og udvikling af lokale industrier samt deres position langs værdikæden

Ændringsforslag 10

Forslag til forordning Artikel 3 - stk. 2 - litra e

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

e) fremskynde den grønne omstilling i overensstemmelse med den grønne dagsorden for Vestbalkan fra 2020 for alle økonomiske sektorer, navnlig energi, herunder omstillingen til en kulstoffattig, klimaneutral, klimarobust og cirkulær økonomi

e) fremskynde den grønne omstilling i overensstemmelse med den grønne dagsorden for Vestbalkan fra 2020 for alle økonomiske sektorer, navnlig energi, herunder ***energieffektivitet samt*** omstillingen til en kulstoffattig, klimaneutral, klimarobust og cirkulær økonomi ***og beskyttelsen af biodiversiteten og miljøet***

Ændringsforslag 11

Forslag til forordning Artikel 3 – stk. 2 – litra g

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

g) fremme innovation, navnlig for SMV'er, og til støtte for den grønne og den

g) fremme innovation, navnlig for SMV'er, og til støtte for den grønne og den

digitale omstilling

digitale omstilling *ved at yde teknisk
bistand og teknologioverførsel*

Ændringsforslag 12

Forslag til forordning Artikel 3 – stk. 2 – litra h

Kommissionens forslag

h) fremme uddannelse, omskoling og opkvalificering af høj kvalitet samt beskæftigelsespolitikker

Ændringsforslag

h) fremme uddannelse, omskoling og opkvalificering af høj kvalitet samt beskæftigelsespolitikker **og ratificering af ILO-konventioner med fokus på bekæmpelse af lønforskelle mellem kønnene og ungdomsarbejdsløshed**

Ændringsforslag 13

Forslag til forordning Artikel 3 – stk. 2 – litra i

Kommissionens forslag

i) yderligere styrke de grundlæggende elementer i udvidelsesprocessen, herunder retsstatsprincippet, demokrati, respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder, ved at fremme et uafhængigt retsvæsen, øget sikkerhed, bekæmpelse af svig, korruption, organiseret kriminalitet og hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme, skatteunddragelse og skattesvig, efterleve folkeretten, styrke mediefriheden og den akademiske frihed og et gunstigt miljø for civilsamfundet, fremme den sociale dialog og fremme ligestilling mellem kønnene, ikkeforskelsbehandling og tolerance for at sikre og styrke respekten for rettighederne for personer, der tilhører mindretal

Ændringsforslag

i) yderligere styrke de grundlæggende elementer i udvidelsesprocessen, herunder retsstatsprincippet, demokrati, respekt for menneskerettighederne, **arbejdstagerrettighederne** og de grundlæggende frihedsrettigheder, ved at fremme et uafhængigt retsvæsen, øget sikkerhed, bekæmpelse af svig, korruption, organiseret kriminalitet og hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme, skatteunddragelse og skattesvig, efterleve folkeretten, styrke mediefriheden og den akademiske frihed og et gunstigt miljø for civilsamfundet, fremme den sociale dialog og fremme ligestilling **mellem kønnene samt reduktion af lønforskelle** mellem kønnene, ikkeforskelsbehandling og tolerance for at sikre og styrke respekten for rettighederne for personer, der tilhører mindretal

Ændringsforslag 14

Forslag til forordning Artikel 4 – stk. 1

Kommissionens forslag

1. Samarbejdet under faciliteten bygger på og fremmer alle former for principper om udviklingseffektivitet, nemlig støttemodtagernes ejerskab af udviklingsprioriteter, fokus på resultater, inklusive partnerskaber, gennemsigtighed og gensidig ansvarlighed. Samarbejdet baseres på en effektiv ressourceallokering og -anvendelse.

Ændringsforslag

1. Samarbejdet under faciliteten bygger på og fremmer alle former for principper om udviklingseffektivitet, nemlig støttemodtagernes ejerskab af udviklingsprioriteter, fokus på resultater, inklusive partnerskaber **og en deltagelsesbaseret politikformulering, der inddrager civilsamfundet og lokale myndigheder, samt** gennemsigtighed og gensidig ansvarlighed. Samarbejdet baseres på en effektiv ressourceallokering og -anvendelse.

Ændringsforslag 15

Forslag til forordning Artikel 4 – stk. 4

Kommissionens forslag

4. Facilitetens aktiviteter integrerer modvirkning af og tilpasning til klimaændringer, beskyttelse af biodiversiteten og miljøet, menneskerettigheder, demokrati, ligestilling mellem kønnene og, hvor det er relevant, katastroferisikoreduktion og støtter fremskridt hen imod verdensmålene for bæredygtig udvikling, fremmer integrerede foranstaltninger, der kan skabe sidegevinster, og opfylder flere mål på en sammenhængende måde. De skal forhindre strandede aktiver og styres af princippet om "ikke at gøre skade" og princippet om "ikke at lade nogen i stikken" samt af den tilgang til integration af bæredygtighed, der ligger til grund for den europæiske grønne pagt.

Ændringsforslag

4. Facilitetens aktiviteter integrerer modvirkning af og tilpasning til klimaændringer, beskyttelse af biodiversiteten og miljøet, menneskerettigheder, **arbejdstagerrettigheder,** demokrati, ligestilling mellem kønnene og, hvor det er relevant, katastroferisikoreduktion og støtter fremskridt hen imod verdensmålene for bæredygtig udvikling, fremmer integrerede foranstaltninger, der kan skabe sidegevinster, og opfylder flere mål på en sammenhængende måde **og sikrer miljøkonsekvensvurderinger og offentlige høringer i forbindelse med projekter, der berører beskyttede områder, biodiversiteten og miljøbeskyttelsen, således at der tages hensyn til holdninger i lokalsamfundet.** De skal forhindre strandede aktiver og styres af princippet om "ikke at gøre skade" og princippet om

"ikke at lade nogen i stikken" samt af den tilgang til integration af bæredygtighed, der ligger til grund for den europæiske grønne pagt.

Ændringsforslag 16

Forslag til forordning Artikel 4 – stk. 4 a (nyt)

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

4a. EU sikrer og øger sammenhængen i sine eksterne politikker, og støttemodtagerne tilstræber at tilpasse deres politikker til EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Ændringsforslag 17

Forslag til forordning Artikel 5 – stk. 1

Kommissionens forslag

Ændringsforslag

1. Forudsætningerne for støtten under faciliteten er, at støttemodtagerne **fortsat** opretholder og respekterer effektive demokratiske mekanismer, herunder et parlamentarisk flerpartisystem, og retsstatsprincippet og sikrer opfyldelse af alle menneskerettighedsforpligtelser, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal. En anden forudsætning er, at Serbien og Kosovo engagerer sig konstruktivt i normaliseringen af deres forbindelser med henblik på fuldt ud at opfylde alle deres respektive forpligtelser i henhold til aftalen om vejen til normalisering og gennemførelsesbilaget hertil samt alle tidligere dialogaftaler og indleder forhandlinger om den omfattende aftale om normalisering af forbindelserne.

1. Forudsætningerne for støtten under faciliteten er, at støttemodtagerne opretholder og respekterer effektive demokratiske mekanismer, herunder et parlamentarisk flerpartisystem, og retsstatsprincippet og sikrer opfyldelse af alle menneskerettighedsforpligtelser, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal, **i henseende til de mål, der er fastsat i artikel 3.** En anden forudsætning er, at Serbien og Kosovo engagerer sig konstruktivt i normaliseringen af deres forbindelser med henblik på fuldt ud at opfylde alle deres respektive forpligtelser i henhold til aftalen om vejen til normalisering og gennemførelsesbilaget hertil samt alle tidligere dialogaftaler og indleder forhandlinger om den omfattende aftale om normalisering af forbindelserne.

Ændringsforslag 18

Forslag til forordning Artikel 5 – stk. 2

Kommissionens forslag

2. Kommissionen overvåger, at forhåndsbetingelserne i stk. 1 er opfyldt, inden der frigives midler fra faciliteten til støttemodtagerne og i hele den periode, hvor støtten ydes under faciliteten, under behørig hensyntagen til den seneste udvidelsespakke. Kommissionen kan vedtage en afgørelse, hvori det konkluderes, at nogle af disse forhåndsbetingelser ikke er opfyldt, og kan navnlig tilbageholde frigivelsen af de midler, der er omhandlet i artikel 21, uanset om betalingsbetingelserne i artikel 16, stk. 3, er opfyldt.

Ændringsforslag

2. Kommissionen overvåger, at forhåndsbetingelserne i stk. 1 er opfyldt, inden der frigives midler fra faciliteten til støttemodtagerne og i hele den periode, hvor støtten ydes under faciliteten, under behørig hensyntagen til den seneste udvidelsespakke. Kommissionen kan vedtage en afgørelse, hvori det konkluderes, at nogle af disse forhåndsbetingelser ikke er opfyldt, og kan navnlig tilbageholde frigivelsen af de midler, der er omhandlet i artikel 21, uanset om betalingsbetingelserne i artikel 16, stk. 3, er opfyldt.

Støttemodtagerne får mulighed for at afhjælpe manglerne for at opfylde forhåndsbetingelserne, således at de efter en positiv afgørelse fra Kommissionen får adgang til midlerne.

Ændringsforslag 19

Forslag til forordning Artikel 8 – stk. 3

Kommissionens forslag

3. Alle leverancer og materialer, der finansieres og indkøbes under denne facilitet, skal have oprindelse i et af de lande, der er omhandlet i stk. 1, litra a) og b), medmindre leverancerne og materialerne ikke kan tilvejebringes på rimelige vilkår i et af disse lande. Desuden finder reglerne om begrænsninger i stk. 6 anvendelse.

Ændringsforslag

3. Alle leverancer og materialer, der finansieres og indkøbes under denne facilitet, skal have oprindelse i et af de lande, der er omhandlet i stk. 1, litra a) og b), ***og så vidt muligt leve op til høje sociale og miljømæssige kriterier***, medmindre leverancerne og materialerne ikke kan tilvejebringes på rimelige vilkår i et af disse lande. ***I det tilfælde bør indkøbet være i tråd med nuværende og fremtidige EU-forordninger om passende omhu i forsyningskæder.*** Desuden finder reglerne om begrænsninger i stk. 6 anvendelse.

Ændringsforslag 20

Forslag til forordning Artikel 8 – stk. 6 – litra b

Kommissionens forslag

b) hvis foranstaltningen eller de specifikke tildelingsprocedurer påvirker sikkerheden eller den offentlige orden, navnlig vedrørende Unionens, dens medlemsstater eller en af støttemodtagernes strategiske aktiver og interesser, herunder sikkerheden, modstandsdygtigheden og beskyttelsen af den digitale infrastrukturens integritet (herunder 5G-netinfrastruktur), kommunikations- og informationssystemer og tilknyttede forsyningskæder.

Ændringsforslag

b) hvis foranstaltningen eller de specifikke tildelingsprocedurer påvirker sikkerheden eller den offentlige orden, navnlig vedrørende Unionens, dens medlemsstater eller en af støttemodtagernes strategiske aktiver og interesser, herunder sikkerheden, modstandsdygtigheden og beskyttelsen af den digitale infrastrukturens integritet (herunder 5G-netinfrastruktur), kommunikations- og informationssystemer og tilknyttede forsyningskæder, **og hvis foranstaltningen eller tildelingsproceduren ikke er i overensstemmelse med den europæiske økonomiske sikkerhedsstrategi.**

Ændringsforslag 21

Forslag til forordning Artikel 11 – stk. 5

Kommissionens forslag

5. Reformdagsordenerne overholder de generelle principper i artikel 4.

Ændringsforslag

5. Reformdagsordenerne overholder de generelle principper i artikel 4 **og udarbejdes på en åben og gennemsigtig måde i samråd med alle interessenter.**

Ændringsforslag 22

Forslag til forordning Artikel 14 – stk. 4

Kommissionens forslag

4. Med henblik på vurderingen af reformdagsordenerne, som forelægges af

Ændringsforslag

4. Med henblik på vurderingen af reformdagsordenerne, som forelægges af

støttemodtagerne, kan Kommissionen
bistås af eksperter.

støttemodtagerne, kan Kommissionen
bistås af *uafhængige* eksperter, *herunder
fra civilsamfundet*.

BILAG: ENHEDER ELLER PERSONER, SOM ORDFØREREN HAR MODTAGET INPUT FRA

Ordføreren erklærer på eget ansvar ikke at have modtaget input fra nogen enhed eller person, der skal nævnes i dette bilag i henhold til artikel 8 i bilag I til forretningsordenen.

PROCEDURE I RÅDGIVENDE UDVALG

Titel	Oprettelse af reform- og vækstfaciliteten for Vestbalkan	
Referencer	COM(2023)0692 – C9-0408/2023 – 2023/0397(COD)	
Korresponderende udvalg Dato for vedtagelse	AFET 18.1.2024	BUDG 18.1.2024
Udtalelse fra Dato for vedtagelse	INTA 18.1.2024	
Ordfører for udtalelse Dato for valg	Helmut Scholz 28.11.2023	
Artikel 58 – Fælles udvalgsprocedure Dato for vedtagelse	18.1.2024	
Dato for vedtagelse	19.2.2024	
Resultat af den endelige afstemning	+: 28 -: 3 0: 0	
Til stede ved den endelige afstemning – medlemmer	Anna-Michelle Asimakopoulou, Geert Bourgeois, Jordi Cañas, Paolo De Castro, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Martine Kemp, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Sara Matthieu, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Dominik Tarczyński, Marie-Pierre Vedrenne, Iuliu Winkler, Jan Zahradil	
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Marek Belka, Udo Bullmann, Enikő Györi, Svenja Hahn, Sandra Kalniete, Lydie Massard, Manuela Ripa	
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere (forretningsordenens art. 209, stk. 7)	Pascal Arimont, Lukas Mandl, Tomas Tobé	

ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I RÅDGIVENDE UDVALG

28	+
NI	Enikő Győri, Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Pascal Arimont, Anna-Michelle Asimakopoulou, Danuta Maria Hübner, Sandra Kalniete, Martine Kemp, Lukas Mandl, Gabriel Mato, Tomas Tobé, Iuliu Winkler
Renew	Jordi Cañas, Svenja Hahn, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Marek Belka, Udo Bullmann, Paolo De Castro, Bernd Lange, Margarida Marques, Inma Rodríguez-Piñero, Joachim Schuster
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	Heidi Hautala, Lydie Massard, Sara Matthieu, Manuela Ripa

3	-
ECR	Geert Bourgeois, Dominik Tarczyński, Jan Zahradil

0	0

Tegnforklaring:

+ : for

- : imod

0 : hverken/eller